

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS MERAS

Vytauto g. 33, 21106 Trakai, tel. (8 528) 55 486, faks. (8 528) 53 140,
el. p. meras@trakai.lt, interneto svetainė www.trakai.lt

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai
A. Jakšto g. 6, 01105 Vilnius

2017-11-24 Nr. MP3-3/5

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOJE

ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS ŠALTINIŲ PANAUDOJIMO SRITYJE

Korupcijos pasireiškimo tikimybė atlikta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-01-08 nutarimo Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011-05-13 įsakymo Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ nuostatomis.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė atlikta Trakų rajono savivaldybės administracijoje atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimo srityje: visuminiu požiūriu, vertinant veiklą reglamentuojančių teisės aktų apibrėžti.

Analizuotas laikotarpis – nuo 2014-ųjų metų I ketvirčio pradžios iki 2017-ųjų metų I ketvirčio pabaigos.

Korupcijos rizikos vertinimo (toliau - KRV) taikyti metodai: teisės aktų analizė, veiklą aprašančių dokumentų analizė, pokalbiai. KRV atliktas analizuojant savivaldybės administracijos skyrių veiklas reglamentuojančius Lietuvos Respublikos įstatymus, norminius teisės aktus, skyrių nuostatus, Savivaldybės tarybos sprendimus ir Administracijos direktoriaus įsakymus, susijusius su skyrių atliekamomis ir analizuojamomis funkcijomis. Analizės metu vykdyti pokalbiai su atsakingais asmenimis, Savivaldybės administracijos specialistais.

Esama situacija vertinta vadovaujantis šiais Lietuvos Respublikos įstatymais, teisės aktais:

1. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymu;

2. Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu;
3. Valstybės ilgalaikės raidos strategija;
4. Valstybine aplinkos apsaugos strategija;
5. Nacionaline darnaus vystymosi strategija;
6. 2016 m. vasario 18 d. sprendimu Nr. S1-4 „Dėl Trakų rajono savivaldybės 2016-2018 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“, 2016 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. S1-192 „Dėl Trakų rajono savivaldybės 2016-2018 metų strateginio veiklos plano patikslinimo“;
7. 2015 m. lapkričio 5 d. Trakų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. S1-92 patvirtinta Trakų rajono savivaldybės investicijų projektų inicijavimo, planavimo, rengimo ir įgyvendinimo tvarka;
8. Trakų rajono savivaldybės Strateginio planavimo ir investicijų, Statybos, ūkio plėtros ir turto valdymo, Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos, Žemės ūkio administravimo skyrių nuostatais, skyriaus darbuotojų pareiginėmis instrukcijomis;
9. Kt. teisės aktais.

Atlikus nustatyta, kad KPT egzistuoja, nes atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 1, 3, 4 ir 7 punktuose nurodytus kriterijus.

Nustatyti šie korupcijos rizikos veiksniai nustatant **AEŠ panaudojime:**

1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika (KPI 6 straipsnio 3 dalies 1 punktas):

1.1. Trakų rajono savivaldybėje buvo padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, tačiau detalesnė informacija savivaldybės puslapyje skelbiama/neskelbiama.

1.2. Ši informacija buvo/nebuvo pateikta tarnautojų ir juridinių asmenų registrams.

1.3. Savivaldybėje buvo/nebuvo atliktas tyrimas siekiant nustatyti, kokios įstaigos veiklą reglamentuojančių teisės aktų spragos, įstaigos vidaus kontrolės sistemos trūkumai ir kitos priežastys sudarė prielaidas šias neteisėtas veikas padaryti, buvo/nebuvo imtasi priemonių teisinio reglamentavimo spragoms šalinti, įstaigos vidaus kontrolės sistemos efektyvumui didinti.

2. Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti (KPI 6 straipsnio 3 dalies 3 punktas):

2.1. Vertinant Trakų rajono savivaldybės veiklos planus ir ataskaitas, Strateginio planavimo ir investicijų, Statybos, ūkio plėtros ir turto valdymo, Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos, Žemės ūkio administravimo skyrių nuostatus atkreiptinas dėmesys kad šiuose dokumentuose tik itin aptakiai

minimos AEŠ panaudojimo apimtys: tiek teisės aktų rengimo prasme, tiek šios srities ilgalaikio strateginio planavimo kontekste.

2.2. Nėra parengto ir patvirtinto Trakų rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano (derintino su Energetikos ir Aplinkos ministerijomis).

2.3. Strateginio planavimo ir investicijų, Statybos, ūkio plėtros ir turto valdymo, Žemės ūkio administravimo skyrių pareiginėse instrukcijose nėra minimos būtinos vykdyti funkcijos, kurios galėtų aiškiau nurodyti kaip vykdomas AEŠ naudojimas Trakų rajono savivaldybės administracijoje.

2.4. Nei skyrių nuostatuose, nei pareiginėse instrukcijose nėra perkeltų nei ES Direktyvų reikalavimų, nei Energetikos įstatymu apibrėžtų kompetencijų savivaldai.

2.5. Įvertinus viešųjų pirkimų planavimo kontekste – taip pat nėra numatytų AEŠ panaudojimo poreikių, taikytinų apribojimų, rekomendacijų ar kt. pobūdžio prognostinių (ar kitokių) tyrimo studijų. Vertinant rizikas – kuomet nėra tokių studijų planavimo, prognostikos taikymo, manome, kad dabartinio didesnio dėmesio AEŠ aktualijoms kontekste, ir vertinant EUROPOL'o pateikiamas rizikos prognozes, viešųjų pirkimų iniciatoriams ir specialistams būtina suteikti specifinių žinių – tiek apie AEŠ, tiek apie korupcijos rizikas AEŠ.

3. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu (KPI 6 straipsnio 3 dalies 4 punktas):

I.1. Nors savivaldybės tiesiogiai nedalyvauja AEŠ, kaip produkto sukūrimo procese (įskaitant įvairių leidimų išdavimą), tačiau dalyvauja AEŠ naudojimo etape. Todėl atskiros ES Direktyvos, dėl (1) finansinės paramos priemonių, kurios skatintų modernizuoti šilumos gamybos įrenginius, aprūpinančius šiluma kaimo vietovėse esančius viešuosius pastatus (mokyklas, vaikų darželius, gydymo įstaigas, seniūnijas ir pan.), pritaikyti šiuos įrenginius deginti biokurą (medieną, šiaudus), įskaitant žolinių augalų biomasę (žolės granules) ir (2) teisės aktų peržiūrėjimo ir patikslinimo, užtikrinant ekonomiškai pagrįstą ir su elektros energijos sektoriaus vystymo strateginėmis kryptimis suderintą bendros elektros ir šilumos gamybos centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje plėtrą, pirmenybę teikiant elektros energijos ir šilumos gamybai iš atsinaujinančių energijos išteklių.

I.2. Leidžiamų ir galimų lengvatų ignoravimas ir galimybės turėti papildomas teises eliminavimas irgi sudaro prielaidas korupcijos apraiškoms – tiek savivaldybės administracijos veiklos politikos formavimo ir teisės aktų rengimo, tiek politinių sprendimų.

I.3. Nors teisės aktų, savivaldybės veiklos reglamentų apžvalga leidžia daryti išvadą, kad AEŠ naudojimo strategija, uždaviniai ir su jais susijusios veiklos Trakų rajono administracijoje yra labai epizodiški, tačiau, tiek remiantis ES direktyvomis, tiek Energetikos įstatymu, savivaldybė yra visiškai laisva dalyvauti AEŠ naudojimo politikos kūrimo ir AEŠ naudojimo taikyme.

4. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų (KPI 6 straipsnio 3 dalies 7 punktas):

4.1. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba 2014 m. yra atlikusi korupcijos rizikos analizę Trakų rajono savivaldybėje savivaldybės socialinio būsto administravimo ir nuomos, savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto valdymo, naudojimo ir disponavimo srityse. Analizė skelbiama adresu <http://www.stt.lt/lt/menu/korupcijos-prevensija/korupcijos-rizikos-analize/2014-metu-rizikos-analizes/>.

4.2. Informacija apie STT pateiktų rekomendacijų stebėsenos rezultatus pateikiama ten pat.

Atsižvelgiant į išdėstyta, matome, kad AEŠ panaudojimo srityje korupcijos pasireiškimo tikimybė yra, ir ją būtina mažinti.

Atnaujinant kovos su korupcija priemonių planą įtrauksime šias priemones:

1. Formuojant AEŠ panaudojimo politiką bus:

1.1. Suteikta specifinių – strateginio planavimo, politikos formavimo, prognostikos, viešųjų pirkimų rengimo, viešųjų pirkimų rengimo rizikų, kt. žinių savivaldybės darbuotojams;

1.2. Suteikta specifinių – korupcijos prevencijos – žinių savivaldybės darbuotojams vykdant AEŠ panaudojimo politikos formavimą.

1.3. Šviečiama visuomenė – tiek apie AEŠ svarbą, panaudojimą ir AEŠ savivaldybės politiką, tiek apie korupcijos prielaidas AEŠ panaudojime.

2. AEŠ panaudojimą planuojančių, organizuojančių ir kontroliuojančių darbuotojų pareigybės tikslinga priskirti prie didesnės rizikos tikimybės korupcijos apraiškoms atsirasti, pareigybių – todėl tikslinga didinti jų veiklos priežiūrą ir kontrolę, skaidrinti veiklos procesus ir atskaitomybę, skatinti atsparumą galimoms korupcijos apraiškoms.

Šiuo metu savivaldybė imasi visų būtinų priemonių AEŠ panaudojimo tikimybei sumažinti ir galimai rizikai valdyti.

Savivaldybės merė

Edita Rudelienė